

med 100 og atter 100 Sager i Løbet af nogle Aar, og hellere vilde jeg tabe ved Rigsretten, end jeg vilde tabe i Folkethinget. Og efter, at have tabt ved Rigsretten vilde jeg i Kraft af et Ord, som Alle kjende, men som da kunde siges med største Sandhed, i Kraft af Folkets moralske Ret, reise en Forsfatningskamp aabent og ærligt ved Indbringelse af Forslag til en ny Forsfatning, der søgte at bøde paa de Mangler, vor Grundlov har, ikke i sit Indhold, men som klæber ved dens Anvendelse. Den Betragtning kunde jeg forstaa. Om den nuværende Regjering søgte at rette paa Grundloven og muligvis at komme til Indrømmelser, det kan jeg nok forstaa fra Modstandernes Side; men jeg frygter for, at det vilde blive farligt for os.

Jeg beder undstylte, at jeg ikke ganske har holdt mig den ærede Formands Formaning efterrettelig; men der er jo fra anden Side jagt saa meget, siden jeg talte sidst, at man nok af den Billighedsfølelse, som besjæler et meget stort Flerstal, vil tilgive, at jeg har opholdt de Herrer noget. Jeg gjentager: Det er ikke mit Dnsfte ved disse Bemærkninger i nogen Maade at udvide Kløften mellem den politiske Betragtningssmaade, jeg vedblivende har, og den, Flerstallet af Oppositionen har; men det er mit Dnsfte, at naar vi drøfte, hvad der er det Fornuftigste og Rigtigste imellem os og i vore Modstanderes Raahør afvete Maal og Midler, er det rigtigst, at vi fjerne Uklarhed og Misforstaaelser og ikke kjøre frem og tilbage med det Samme; det er bedst, at hver for sin Part veed, hvor han staar. Dette kan lettere lede til Samarbejde paa de Punkter, hvorpaa vi ere enige.

Vingel: Ja, jeg bør vel for Høfligheds Skyld takke den høitærede Indenrigsminister, fordi han har værddiget mig — og ligeledes det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds (Hummeluh) — et lille Svar, men jeg tilstaar, at jeg ikke er tilfreds med Svaret. Jeg havde ganske vist kun bragt et lille Hjørne af det store Spørgsmaal frem. Spørgsmaalet om, hvorledes Statens Arbejdere i de forskjellige Brancher ere lønede. Jeg bad den høitærede Minister, om han vilde sige, hvor stor Minimallønnen for disse Folk var, for Skovarbejdere, Sernhønearbejdere, Jordarbejdere ifølge Licitation, men han vidste at smutte tilbage gennem Gjærdet. Jeg staar her foran en stor Vold af Vidtløftigheder, Omvøb og mangfoldige lignende Ting, som lutte for det Spørgsmaal, jeg har tilladt mig at bringe paa Bane her; men den høitærede Indenrigsminister maa ikke tro, at dette

Spørgsmaal derfor dør bort i dette Dieblift. Jeg er for Diebliffet kun overmaade lidt forberedt til at tale derom, men saa Meget veed jeg, at de Folk, der sætte deres Tid og Arbejde ind i Statens Tjeneste, ligegyldigt om de ere Dagleiere eller Ministre, høre væsentlig til en og samme Kategori, nemlig til Statens Arbejdsmænd; jeg siger: Der er ingen Væjensforskjel mellem disse, og jeg siger, at det Materiale til at bedømme alle Lønningssforholdene, som foreløbig foreligger for Rigsdagen, ikke er fuldstændigt, idet den nederste Del deraf mangler, medens der over den øverste Del er bredt det flareste Lys. For de øverste Grenes Vedkommende søger man at stifte Lov og Ret med den hderste Samvittighedsfuldhed, Nægtighed, ja endog saa med Vedanteri, men hvad de nederste angaar, veed den høitærede Minister ikke, uaftet al hans udmærkede Videns forøvrigt, hvorledes de Folk ere lønede. Han kjender ikke Minimallønnen for en ærlig Arbejder i Statens Tjeneste, som sætter sin Dag og sine fysiske Kræfter til der. Det var det første Spørgsmaal, jeg stillede, det om Minimallønnen. Det er forblevet ubesvaret. — Mit andet Spørgsmaal er, om den høitærede Minister vilde se venligt til Bestræbelser, som gik ud paa at bringe hele dette store og væsentlige Forhold til Klarhed. Thi efter Klarhed følger det Andet, nemlig Retfærdighed, men naar der ikke først er Klarhed, kan Retfærdighed ikke komme bag efter. Jeg forudsætter, at den høitærede Indenrigsminister er uwillig til at give den Slags Oplysninger, men dog haaber jeg ikke, at Arbejdet derfor skal falde bort, og jeg haaber, at der er Folk rundt om i Landet, som kjende disse Forhold, som ere dybt interesserede i dem, og saa besjælede af Velvillie mod deres lavere stillede Medlemmer, saa at dette Spørgsmaal ikke skal kunne fortones og ikke døttes til med Vidtløftigheder og Formaliteter, men at det vil komme frem. Jeg ser en demokratisk Opgave i at bringe det frem, og jeg opfordrer mine ærede Kolleger navnlig af Oppositionen, til at gjøre sig Umage for hver i sin Kreds at bringe de Oplysninger frem, som negtedes os fra den Mand, som er den naturligste Talsmand ogsaa for disse Arbejdere i Statens Tjeneste.

Berntsen: Jeg skal rette mig efter den høitærede Formands Dnsfte at fatte mig saa kort som muligt, men jeg kan ikke lade denne Forhandling slutte uden at give et kort Tilsvaer til det Foredrag, som vi nys hørte fra det ærede Medlem for Belle Amts 2den Valgkreds (Berg), og som for en væsentlig Del var rettet til mig. Det ærede